

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA I SIGURNOST NA RADU
Croatian Institute for Health Protection and Safety at Work

**ZAKONODAVSTVO IZ PODRUČJA
SIGURNOSTI I ZAŠTITE ZDRAVLJA NA
RADU**

Ljiljana Ivić, dipl.ing.

Sigurnost i zaštita zdravlja u Republici Hrvatskoj regulirana je:

- Zakonom o zaštiti na radu
- Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju
- Zakonom o mirovinskom osiguranju

Zakon o zaštiti na radu propisuje obveze za:

- Poslodavce
- Radnike
- Druge sudionike u sustavu provo enja mjera zaštite na radu

Izrada procjene opasnosti

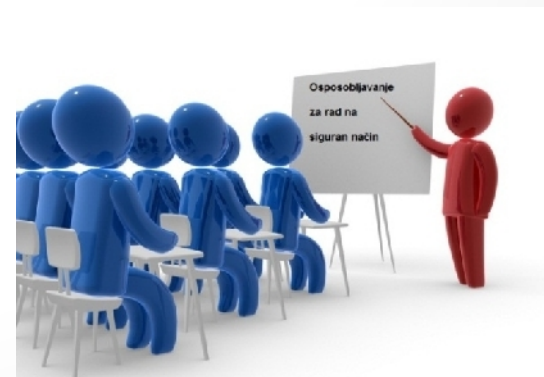
- Poslodavac je obavezan izraditi procjenu opasnosti
- Revizija procjene opasnosti
- Tko može raditi procjenu opasnosti

Osposobljavanje za rad na siguran na in

- Osposobljavanje radnika za rad na siguran na in
- Osposobljavanje ovlaštenika poslodavaca iz podru ja ZNR
- Osposobljavanje povjerenika radnika

Obavješivanje radnika i njihovih predstavnika

O svim opasnostima, štetnostima i promjenama koje utječu ili bi mogle utjecati na njihovo zdravlje

- Pisane upute
- Znakovi sigurnosti i općih obavijesti
- Usmeno

Poslovi s posebnim uvjetima rada

- Raspored radnika na poslove s posebnim uvjetima rada
- Uvjeti koje moraju ispunjavati radnici raspoređeni na poslove s posebnim uvjetima rada

Dob	Zdravstveno stanje
Spol	
Stručna sposobnost	Psihička sposobnost

Zaštita malodobnika, žena i radnika s umanjenim radnim sposobnostima

- Zaštita malodobnika
- Zaštita žena
- Zaštita radnika s umanjenim radnim sposobnostima

Sredstva rada i osobna zaštitna sredstva

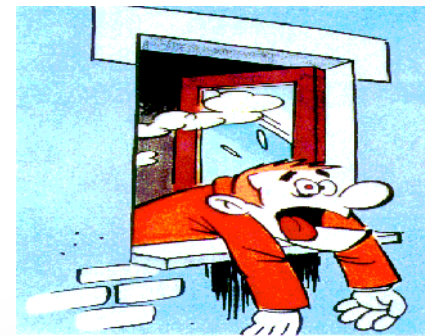
- Obveze poslodavca u svezi sredstava rada
- Obveze poslodavca u svezi osiguranja osobnih zaštitnih sredstava

Ispitivanje parametara radnog okoliša

- Obveze poslodavca u svezi ispitivanja parametara radnog okoliša u radnim prostorijama i prostorima
- Ovlaštenje za obavljanje poslova ispitivanja parametara radnog okoliša

Pružanje prve pomoći i na radu

- Obveze poslodavca u svezi pružanja prve pomoći i na radu
- Osposobljavanje za pružanje prve pomoći i na radu
- Oprema za pružanje prve pomoći i

Zaštita nepuša a, zabrana uzimanja alkohola

- Obveze poslodavca u svezi zaštite nepuša a od djelovanja duhanskog dima
- Obveze poslodavca u svezi zabrane uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti

Odbor zaštite na radu

- Osnivanje odbora zaštite na radu
- Sastav odbora
- U stalost sastajanja odbora

Povjerenici radnika za zaštitu na radu

- Izbor povjerenika radnika za zaštitu na radu
- Prava i dužnosti povjerenika za zaštitu na radu
- Obveze poslodavca u svezi povjerenika i koordinatora povjerenika radnika za zaštitu na radu

Obavješćavanje o ozljedama na radu

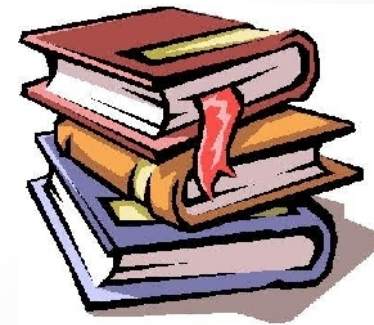
- Obveze poslodavca u slučaju ozljede na radu
- Obveze poslodavca u slučaju profesionalne bolesti

Dokumentacija, evidencije i izvješća poslodavca

- Dokumentacija koju je poslodavac obavezan čuvati
- Evidencije koje je poslodavac obavezan voditi
- Izvješća koja je obavezan dostavljati

Radnik je dužan

- Osposobiti se za rad na siguran na in
- Pristupiti zdravstvenom pregledu na koji ga uputi poslodavac
- Obavljati poslove s dužnom pozornoš u te voditi ra una o svojoj sigurnosti i zdravlju kao i sigurnosti i zdravlju drugih osoba na radu

Radnik je dužan

- Surađivati s poslodavcem ili njegovim ovlaštenikom te s povjerenikom za zaštitu na radu u rješavanju svih pitanja iz zaštite na radu.
- Odmah izvijestiti poslodavca ili njegovog ovlaštenika te svog povjerenika o svakoj činjenici za koju opravdano sumnja da predstavlja neposrednu opasnost po sigurnost i zdravlje, te o nedostacima u provođenju mjera zaštite na radu.

Radnik ima pravo

- Odbiti rad ako mu neposredno prijete opasnost po život i zdravlje zbog toga što nisu primijenjena propisana pravila zaštite na radu.
- Napustiti radno mjesto i opasno područje zbog ozbiljne, neposredne i neizbježne opasnosti po život i zdravlje.
- O gore navedenom mora obavijestiti poslodavca ili njegovog ovlaštenika te svojeg povjerenika za zaštitu na radu i zbog toga ne smije biti doveden u nepovoljan položaj.

Prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja

- Osigurano pravo za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti
- Poslodavci za svakog zaposlenog izdvajaju po 0,5 % od bruto plaće
- Obvezno su osigurane sve zaposlene osobe, volonteri, učenici i studenti na praksi, osobe na stručnom osposobljavanju ili prekvalifikaciji, osobe koje sudjeluju u akcijama spašavanja i td.

Prema ovom zakonu ozljeda na radu je

- Ozljeda izazvana neposrednim i kratkotrajnim mehani kim, fizikalnim ili kemijskim djelovanjem te ozljeda prouzro ena naglim promjenama položaja tijela, ... ako je vezana uz obavljanje poslova ... .
- Bolest koja je nastala izravno i isklju ivo kao posljedica nesretnog slu aja za vrijeme radne aktivnosti ... .
- Ozljeda izazvana neposrednim i kratkotrajnim ... na redovitom putu od stana do mjesta rada i nazad ... .

Prema ovom zakonu profesionalna bolest je

- Bolest izazvana dužim neposrednim utjecajem procesa rada i uvjeta rada na određenim poslovima a na osnovu kojih oboljela osoba ima svojstvo osiguranika.

Prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja

U okviru prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti na teret osiguratelja osiguravaju se:

- Prava na specifi nu zdravstvenu zaštitu radnika sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti i posebnim zakonima te pravilnicima donesenim na temelju tih zakona i
- Prava za slučaj priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti.

Prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja

Pravo na specifi nu zdravstvenu zaštitu radnika obuhvaća:

1. Lije ni ke preglede i dijagnosti ke postupke radi utvr ivanja radne sposobnosti radnika za radna mjesta s posebnim uvjetima rada,
2. Pra enje zdravstvenog stanja radnika na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada, prema posebnim propisima,
3. Pra enje i analizu pobola s osnove ozljeda na radu i profesionalnih bolesti,
4. Provo enje dijagnosti kih postupaka radi utvr ivanja profesionalnih bolesti.

Prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja

Pravo za slučaj priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti obuhvaća:

1. Pravo na zdravstvenu zaštitu i
2. Pravo na novčane naknade

Prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja

Pravo na zdravstvenu zaštitu obuhvaća:

- Cjelokupno liječenje koje je posljedica priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti;
- Ortopedska i druga pomagala te stomatološko - protetsku pomoć i stomatološko - protetske nadomjeske

Prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja

Pravo na novčane naknade obuhvaća:

- Naknadu plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad uzrokovane priznatom ozljedom na radu, odnosno profesionalnom bolešću u iznosu od 100% od osnovice za naknadu
- Naknadu troškova prijevoza u svezi s korištenjem zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja koja je posljedica priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti
- Naknadu pogrebnih troškova u slučaju smrti osigurane osobe ako je smrt neposredna posljedica priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti

Prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja

Osiguranik za vrijeme bolovanja zbog priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti ima pravo na naknadu plaće na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja dok se ne utvrdi da je sposoban za rad ili dok izvršnim rješenjem nadležnog tijela mirovinskog osiguranja nije odlučeno da ima pravo na invalidsku mirovinu, odnosno profesionalnu rehabilitaciju.

Prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja

Osiguraniku kojemu je za vrijeme trajanja bolovanja zbog priznate ozljede na radu odnosno profesionalne bolesti prestao radni odnos, pripada naknada plaće za navedeno bolovanje i nakon prestanka radnog odnosa, odnosno obavljanja djelatnosti osobnim radom sve dok ponovno ne bude radno sposoban, odnosno dok izvršnim rješenjem nadležnog tijela mirovinskog osiguranja nije odlučeno da ima pravo na invalidsku mirovinu, odnosno profesionalnu rehabilitaciju.

Prava iz mirovinskog osiguranja

Zakonom o mirovinskom osiguranju pored ostalog ure uje pravo:

- Na profesionalnu rehabilitaciju,
- Na ostvarivanje invalidske mirovine i
- Na naknadu zbog tjelesnog ošte enja u slu aju priznate ozljede na radu i profesionalne bolesti od strane HZZO.

Prava iz mirovinskog osiguranja

Invalidnost postoji kada je kod osiguranika, zbog promjena u zdravstvenom stanju koje se ne mogu otkloniti liječenjem, radna sposobnost trajno smanjena za više od polovice prema tjelesno i psihički zdravome osiguraniku iste ili slične naobrazbe i sposobnosti (profesionalna nesposobnost za rad).

Prava iz mirovinskog osiguranja

Invalidnost postoji i kada kod osiguranika zbog promjena u zdravstvenom stanju, koje se ne mogu otkloniti liječenjem, nastane trajni gubitak sposobnosti za rad (op a nesposobnost za rad).

Invalidnost može nastati kao posljedica bolesti, ozljede izvan rada, ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Prava iz mirovinskog osiguranja

Invalid rada, prema ovome Zakonu, je osiguranik koji je na osnovi invalidnosti ostvario pravo na profesionalnu rehabilitaciju ili invalidsku mirovinu.

Pravo na profesionalnu rehabilitaciju

Ima osiguranik ili invalid rada kod kojeg je invalidnost nastala zbog bolesti ili ozljede izvan rada a prije navršene 50. g. života, ako se s obzirom na preostalu radnu sposobnost može profesionalnom rehabilitacijom osposobiti za rad na drugom poslu s punim radnim vremenom.

Pravo na profesionalnu rehabilitaciju

Ako je invalidnost (*profesionalna nesposobnost za rad*) nastala zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, osiguranik ima pravo na profesionalnu rehabilitaciju bez obzira na dužinu mirovinskog staža.

Pravo na invalidsku mirovinu

Ako je invalidnost osiguranika (*op a nesposobnost za rad*) nastala zbog bolesti ili ozljede izvan rada a prije navršenih 65. g. života pravo na invalidsku mirovinu osiguranik stje e sukladno Zakonu.

Ako je invalidnost osiguranika (*op a ili profesionalna nesposobnost za rad*) nastala zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti pravo na invalidsku mirovinu osiguranik stje e bez obzira na dužinu mirovinskog staža.

Pravo na naknadu zbog invalidnosti

Invalid rada koji je stekao pravo na profesionalnu rehabilitaciju zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti ima, od dana nastanka invalidnosti do dana početka profesionalne rehabilitacije, za vrijeme profesionalne rehabilitacije i od dana završetka profesionalne rehabilitacije do zaposlenja na odgovarajućem radnom mjestu (najduže 24 mjeseca), pravo na naknadu plaće u visini invalidske mirovine zbog opće nesposobnosti za rad za 40 godina mirovinskog staža.

Pravo na naknadu zbog invalidnosti

Pravo na naknadu zbog tjelesnog oštećenja stječe osiguranik kod kojega tjelesno oštećenje od najmanje 30% nastane kao posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti.

Pravo na naknadu zbog invalidnosti

Ako je smrt osiguranika nastala zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, članovi obitelji imaju pravo na obiteljsku mirovinu bez obzira na dužinu mirovinskog staža osiguranika.

Pravo na naknadu zbog invalidnosti

Ukoliko HZZO nije priznao ozljedu na radu ili profesionalnu bolest koju je poslodavac / specijalist medicine rada prijavio tada osiguranik nema nikakvih prava po osnovu Zakona o mirovinskom osiguranju u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti.

Hvala na pažnji

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu
Radoslava Cimermana 64a, Zagreb

www.hzzsr.hr

e-mail: hzzsr@hzzsr.hr